Ročník XII. — Číslo 33. Kvasilov dne 21. srpna 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Hlas Volyně

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Nemůžeme býti vždy úslužnými, ale můžeme vždy úslužně mluviti

Voltaire.

Inž. Alois Knotek:

Do práce.

(Dokončení.)

Jak jsem uvedl v minulém čísle cesta ku vzdělání vede po trnité a kamenité magistrále práce. Ne každý schopný našinec má volný čas a dobrou vůli, aby oboje užil vydatně pro naši menšinu na Volyni. A jaké výsledky? Často práce bez ducha, mechanická formálnost co vykoná? Výsledků vychovávacích tu nebude. Něco podobného, jakobychom nevěrce povzbuzovali k pobožnosti. Pokud poměr našeho člověka na Volyni k našinci se nezmění, nemožno mluviti o pokroku kulturálním, neboť kdo chce učiti musí se sám vykázati bezpříkladnou disciplinou, vytrvalostí a silou v válce s protivníky, jinak vzbudí nechuť a jeho nástupce bude míti práci ještě nesnadnější. Hromadění vědomosti vědy ještě nevychovává člověka. Typ učence mudrce vždy se různí. Nemožno věřiti tomu, aby poměr člověka k pravdě, kráse, k Bohu, vlasti a k člověku byl jinak formovaný nežli to dovolují staré tradice.

Neskládejme tedy ještě hlavu v klín bezčinně. Věřme, že naše probudilé učitelstvo si dá radu v otázkách mimoškolního vychování. Naše učitelstvo nebojí se práce vytrvale, často v ústraní, bez hluku a vychloubání vykoná více než i řady tak zvaných „inteligentů."

Není zle u nás na Volyni, jdeme po dobré cestě ku předu. Máme svůj orgán „Hlas Volyně". Čteme ho pilně, můžeme se v jeho řádkách tištěných plně vymluviti co se nám líbí a co ne, vždyť pan redaktor už to zařídí, aby bylo všude dobře, aby každý byl spokojen, kdo má dobrou vůli a společenský cit. Vždyť jsme našinci a chceme mezi sebou žíti v dobrém porozumění a býti příkladem národní snašenlivosti a všech dobrých vlastností Čechů. „Hl. Vol." pokračuje starou, ustálenou metodou ve výchově našinců, probouzí jich mnoho z klidné dřímoty. Víte na př., že náš pan Šimoníček se již obrátil, už dobře ví, že máme na Volyni svůj český týdenník, už ho předplatil, každý týden čeká na jeho tištěné řádky, čte dvakráte, třikráte, čte ženě, synovi. Už se zajímá také o hospodářskou školu, mluvil mi starostlivě: — jak by už ta česká škola byla, to bych měl radost, celá tíže by mi ze srdce spadla. Vidím, že bez odborného vzdělání není již hospodaření možné. Kluci dorůstají, třeba jim dáti vzdělání, tak to nynější doba žádá... —

Jedna ovce přivedená do ovčince! Výchova lidu pokračuje — trpělivost je zlatá cnost, vede k cíli, ovšem pomalu, ale národ je věčný...

Vychodní otázka.

III.

Japonsko se zařizuje.

Amerika sní o Asii, Japonsko ji uchvacuje. Před jej ma očima a vlastně před očima celého asijského kontinentu vyrostlo Japonsko v živelnou sílu a moc Asie. Tísněno ve vlastní ostrovní říši, vypadlo vítězně na asijskou pevninu. Jeho armáha je dnes nejsilnější v Asii, jeho loďstvo nejvycvičenější a nejmocnější v čínských vodách. Jeho průmysl je nejvyspělejší a nejvlivnější v celém Orientě; za poslední tři roky proniklo japonské zboží na trhy Číny, Indočíny, Indie, na ostrovy sundské a území kolem perského zálivu a vytlačilo z nich obchod evropských národů. Jeho výrobky pronikají do Spojených států a zatarasují přístav antverpský. Ale tento hmotný úspěch ustupuje zcela do pozadí před úspěchem morálním a národním.

Při rozloze 382.000 čtverečných kilometrů a počtu 69,250.000 obyvatel, jichž každoročně přibývá více než milion, je Japonsko nejnestálejším sociálním elementem na celém svěě. Zatím co hustota obyvatelstva v nejzalidněnějších státech Evropy nepřevyšuje 670 lidí na jeden čtverečny kilometr, dostupuje v Japon ku téměř dvojnásobné — 1167 lidí na jeden čtverečný kilometr. Tak se ocitá na japonských ulicích každoročně 200 až 300.000 japonských mužů a žen chtějících jíst a nemohoucích se zařadit do pracovního procesu. Jak je uživit, jak je zaměstnat, jak jim zajistit život, který by uspokojil alespoň jejich nejnutnější potřeby? Není pochyb, že je japonský průmysl na úžasném vzestupu.

Industrialisace Japonska nevedla však k vytvoření organisované třídy dělnické. Japonští dělníci nejsou ani syndikalisováni, ani si nejsou vědomi své davové síly.

Japonský proletariát je silně roztříštěn zatím co kapitalismus je soustředěn. Průmyslu vládne tedy jednak několik největších rodin, jednak stát. Stát je s těmito silnými finančními skupinami v nejlepším styku na obchodní základně. Nemusí se tedy obávat zneklidnění ani se strany průmyslu ani se strany proletariátu.

Jediné nebezpečí mu hrozí se strany sedláků a intelektuálů. Při velikosti měst a tísnivé malosti ostrovní říše je Japonsko typem země s ožehavým problémem zemědělským. Rýže, kterou produkují ostrovy, nestačí k obživě obvatelstva. Ale dalším problémem jsou rozdíly společenské. V bezprostřední blízkosti velkých měst, vybavených všemi nejnovějšími vymoženostmi moderní vědy a techniky, zachoval si venkov ještě všechny zvyky starého systému patriarchálního, které jsou přirozeně v příkrém rozporu s poměry ve městech a vyvolávají neklid a podráždění.

Hlavní silou Japonska, představující jeho slávu a velikost, je jeho velká, neporazitelná, slavná armáda, podléhající autoritě císařově. Ale většina vojáků, rekrutovaných do té armády, pochází z venkova; také 70 procent subalterních důstojníků je původu rolnického. Vojáci, vyšlí z půdy, touží po půdě. Touží po nové zemi a naléhají na vládu, aby jim umožnila pustit se do obyvatelských akcí na asijské pevnině.

Vůdcové moderního Japonska cítí dobře, že jejich země je ve vleku evropských vynálezů a že jejich osobnost je jenom odleskem osobnosti západní. Poněvadž ale nemohou změnit ani sebe ani poměry, poněvadž jsou tak rozštěpeni sami v sobě, nemohou dělat nic jiného, než se povznésti nad problém a hledět vytvořit svět nové morálky, vytvářením nového světa fysického. Japonsko se smocňuje Asie, aby posléze nalezlo sebe, přetvořuje Asii, aby vytvořilo sebe.

Osvětová hlídka.

Léčení rostlin.

Nedivte se příliš, spatříte-li jednoho krásného dne, až půjdete ráno do svého zaměstnání, na blízkém domě mosaznou tabulku, zářící novostí a hlásající, že v onom domě bydlí: Dr. X. Y., specialista chorob rostlin. Proč ne? Vždyť i rostliny, jako jiní živí tvorové, podléhají mnohým chorobám, kterým — nedostane-li se jim včas ošetření, také podlehnou. Mají tedy rovněž právo na svého lékaře.

U nás ještě nespatřujeme těchto návěstí, ale v Německu, Anglii a především ve Spojených státech severoamerických jsou velmi častá. To ovšem neznamená, že by se nemocem rostlin u nás nevěnovala péče a že by se jimi přírodopisci nezabírali; vždyť i u nás existují laboratoře pro zkoumání rostlinných chorob a dociluje se cenných výsledků, třebaže nemáme prostředků, jimiž disponují německé a americké laboratoře.

V praksi označují se jménem „nemoce rostliny" také škody, spáchané různým hmyzem; jsou to znetvořeniny listů a pně, odpadávaní pupenců, květů a nedozralých plodů. To však nejsou opravdové nemoci. Skutečné choroby bývají zaviněny hlavně tajnosnubnými parasity, nebo zasazením rostlin do studené, vlhké či vodu nepropouštějící půdy, dále náhlými změnami temperatury nebo vydatným deštěm po dlouho trvajícím suchu, nebo konečně nesprávným prořezávaním větví, či nepatřičně prováděným zaléváním. Sedmdesát procent t. zv. pokojových květin umírá proto, že byly špatně zalévany — ovšem k velkému potěšení zahradníku a květinářů.

Jakmile zpozorujeme, že květina onemocněla, musíme ji dát odborně vyšetřiti, vyhledati a stanoviti příčinu choroby a léčení. Je důležité, aby se tak stalo, dokud choroba je v počátcích — právě tak jako u lidí; zachvátila-li nemoc již kořen, je mnohem obtížnější rostlinu zachrániti.

Rostlinná pathologie je sice součástkou přírodního badání až od 19. století, ale choroby rostlin poutaly na sebe pozornost filosofů a přírodozpytců od dávných dob. Nalézáme o nich zmínky i v Písmu a legendách středověkých, kde se o nemocech rostlin hovoří jako o trestech božích.

V dílech Theofrastových, Catonových, Varr nových a v liste h Pliniových, hovoří se často o původu těchto chorob a vykládají se různým způsobem. V některých krajinách, jsou-li na příklad obilí nebo vinná réva či určité stromy zachváceny nějakou zhoubnou chorobou, utíkají se hospodáři k modlitbám a smiřují se s úplným zničením úrody, ačkoliv by s dobrou vůlí bylo možno úspěšně, podle odborných rad, postupovati proti různým škůdcům a zejména proti okřídleným mrakům přerozmanitého hmyzu. Stačí vzpomenouti na strašné zničení vinné révy v Italii, zaviněné hmyzem zv. phylloxera; pěstitelům vinařům byly tehdy způsobeny stamilionové škody.

Mimo hmyz jsou škůdci rostlin výtrusy hub a řas a nespočetné množství nálevníků, nejmenších to živočichů, jejichž délka se měří na tisíciny milimetrů a kteří jsou prostým okem neviditelní; všichni tito škůdci jsou nejnebezpečnější pro rostliny v době, kdy rostlinstvo se probouzí k životu. Počítá se, že hmyz a výtrusy hub zničí ročně celou třetinu světové úrody!

Vedle ohromného počtu škodlivého hmyzu je však také velké množství hmyzu užitečného, a mnohé výzkumy ukázaly, jak je možno s úspěchem čeliti právě těmito užitečnými druhy hmyzu oněm škodlivým. A tak hospodáři a zahradníci nacházejí v užitečném hmyzu cenného pomocníka v boji proti škůdcům přírody. Stanovením těchto užitečných druhů hmyzu se zabýval italský přírodopisec prof. dr. Berlese. jenž objevil prospaltellu, malý okřídlený hmyz, jenž zachránil moruše před zničením, zaviněným diaspem.

*

Je jisto, že rostliny žijí, že bojují proti svým nepřátelům jako my, a že mezi nimi jsou rostliny bohaté i chudé, ušlechtilé a násilnické — právě jako u lidí. Je veliká podobnost v projevech životních mezi rostlinami i živočichy; na oboje působí jedy i bakterie a rostliny samy stávají se odolnými vlastní silou proti jedům a z těchto rostlin, stavších se odolnými, je možno vyzískati cenné výtěžky, jež jsou účinnou zbraní pro potírání infekčních chorob.

Rostliny mají však i nervy a mnoho jimi trpí. Ukázal to podrobně indický biolog, dr. Bosse v roce 1926 na Botanickém kongresu v Oxfordu.

Besídka.

Kijev.

(Ukázka z knihy „Sovětský Kavkaz." Napsal Major Měčislav B. Lepecki. Z povolením autora pro „Hl. Vol." přeložil inž. Alois Knotek.)

I.

Sedím v městském parku, který se zval kdysi Kupeckým, nyní se jmenuje Proletářským. S vysokého břehu pohlížím na stuhu Dněpru, který ve svých vlnách přináší mnoho vody z polských řek. Den je nádherný, letní. Město jako město, zaprášené kouřem, dýmem a ještě něčím těžkým, co se nedá blíže opsati. Lidé rádi ukrývají se před úpalem v Proletářském parku. Procházejí se po stinných alejích a hledají volné lavice. Ke mně přisedly dvě dívčiny, ve věku asi čtrnácti let. Jsou nuzně oblečené, vyzáblé a smutné. Pohlížím na ně po straně. Mají přihmouřené oči, zapadlé tváře a temnou pleť. Za chvíli zapomínám o nich a znovu hledím na řeku, potom na zem, kterou jsem před lety projížděl jako polský důstojník. Z mlhy, jež zahaluje řeku, ze stínů, rýsovaných vysokými břehy a věžemi kostelů vycházejí dávná echa. Tu — pamatují se dobře, byla posice našeho dělostřelectva, tam — kasárna 1. pěšího pluku legionů, — tu štáb gen. Śmigłeho-Rydza, a tam — můj Bože, tam bydlel přece sám Piłsudský!

Takové myšlénky přerušují náhle polská slova:

— Co nyní uděláme? —

Rychle se obracím. Po polsku mluvilo jedno z děvčátek, které před chvílí usedlo na mé lavici.

— Vy jste Polky? — táži se.

Pohlížejí na mne trochu se strachem, trochu s nesmělostí.

— Ano, obyvateli, — mluví odvážnější dívka. Rozmlouvám s nimi po přátelsku. Vypravují, že přijely do Kijeva z polského autonomního obvodu, z Morchlevščizny. Hledají ochranu, práci. Hlad a nouze je zahnala do města. Dosud nevědí, kdo je zachrání. Snad polský konsulát? Jedna praví:

— Máme hektar půdy a krávu. Možna že bychom s matkou nějak žily, ale daně jsou vysoké, potřeba je platiti v čas. Za krávu 150 litrů mléka a 36 kg másla ročně. —

Dívka mluví vážně, starostlivě, možna poznati, že neklame, chodila do sovětské polské školy, řeč je správná. Ptám se jak se jmenuje:

— Anna Višňověcká — odpovídá.

— Krásné jméno — pravím — a víš. kdo za dávných časů nosil tvoje jméno? —

— Vím, — odpovídá s chloubou — byl to polský král.

— Od koho jsi to slyšela, snad od učitele? —

Dívka dává mi jakési znamení, abych rozuměl a usmívá se. Jistě myšlénka, že by mohla ve škole něco podobného slyšeti, zdá se jí býti zábavnou.

— Matka — objasnila.

Kijevščina dávná země polská, ještě dnes, po půldruhém věku cárského otroctví a patnáctiletém panování sovětsko-ukrajinském, počítá na pravém břehu Dněpru okolo tři čtvrtiny milionu našich rodáků. Opravdu bolševíci nenaléhají na ně brutálnou rusifikací nebo ukrajinisací, jak to dělala vláda carská ale přece stav našeho majetku národního jest ve větším nebezpečí nežli bývalo dříve. Příčina toho tkví v značném oslabení nacionalních citů, které se dají pozorovati jak u Ukrajinců, tak u Rusů i Poláků. Takový stav je velice příznivý pro asimilaci. Jedině nezvyklé a velmi zřídka se objevující polské odpornosti náleží příčiští, že v okolí Kijeva, Žitomíra, Vinnice, Berdičeva i na jiných místech pravého břehu Dněpru se polská řeč doposud tak houževnatě drží. Ačkoliv slouží vládě kterou mi neuznáváme, přece se radujeme, že ta

Kronika.

Navštěva švedského min. zahr. zál. v Polsku.

Dne 25. srpna přijede do Varšavy švedský ministr zah. záležitosti dr. Ricard Sandler. Z Varšavy odjede do Visly, kde bude hostem P. Presidenta R.P.

Zahájení „Jarmarku Poleskiego.“

V neděli dne 22. srpna bude slavnostní otevření „II Jarmarku Poleskiego“ a regionalně turistického podniku „Dni Polesia.“

JUDr. Luboš Jeřabek,

starosta Pěvecké obce československé, starosta Všeslovanského pěveckého svazu, zakladatel a čestný člen Smetanova domu POČ v Praze atd., zemřel v sobotu dne 7. srpna na svém letním sídle v Černošicích u Prahy. Pochován byl v rodinné hrobce na Vyšehradě. Dr. Jeřábek zasloužil se neobyčejně o zachování a udržování význačných památek v hlavním městě Československé republiky, v Praze, i v četných městech čsl. státu.

Martin Rázus zemřel.

8. srpna t. r. zemřel po dlouho trvající chorobě v Brezně nad Hronem slovenský básník Martin Rázus, osobitý politik velkého nadání, ušlechtilý zastance jednoty Čechů a Slováků. Jeho odchodem stratilo Slovensko nebojazlivého politika, který otevřeně a statečně bojoval o přísné zachování individuality slovenského národa.

Anglie bude hájit svobodu plavby ve Středozemí.

Rozhodnutí britské vlády, že dovolí svým lodím, aby v případě, že budou přepadeny cizí lodí bez předchozího varování, přešly hned k protiútoku, ukazuje, jak hodlá velká Britanie pro příště hájiti svých zájmů ve středomořské plavbě. Toto opatření směřuje zvlášť proti snahám rozšířiti oblast vlivu španělských zápletek až do východního Středozemního moře a proti vzrůstajícímu používání podmořských člunů. Minulé neděle byla v průlivu Dardanelském napadena britská obchodní loď cizím podmořským člunem, aniž by byla předem varována.

Zúčastní se Mussolini manévrů německé armády?

Jak je známo, pozval kancléř Hitler šefa italské vlády Mussoliniho k návštěvě Německa. Návštěva byla dlouho připravována a zase odkládána. Proskočily zprávy, že Mussolini se zúčastní sjezdu národně socialistické strany v Norimberku, který se bude konát, jako každoročně, počátkem září. Nyní zase se objevily zprávy, že Mussolini navštíví Německo, aby se zúčastnil velkých manévrů říšskoněmeckého vojska.

Valencijská vláda zavádí povinnou vojenskou přípravu všech mužů.

Listy uveřejňují dekret ministra obrany, kterým se zavádí povinná vojenská příprava pro muže od 18 do 20 let. Dekret vysvětluje, že se tím uspoří výcvik nováčků. Stanoví se doba 3 až 6 měsíců každoročního výcviku.

Úspěch Francův na frontě santanderské.

Ofensiva Francova vojska, jež trvá již třetí den, přivodila republikánským vojskům definitivní porážku na tomto úseku fronty. Republikáni kladli všude zoufalý odpor až na Reinosu, kam Francovo vojsko vtrhlo, když bylo již před městem zlomilo odpor nepřítele. Francova vojska postoupila 25 km do hloubky na frontě 40 km při své ofensivě směrem k severu. — Podle úředního sdělení útcčila Francova vojska na asturské frontě, kde rerepublikáni utrpěli těžké ztráty. Rovněž u Santanderu dosáhli Francovci úspěchu. První kolona obsadila Ariju, vesnici i most a přístav Escudo. Útočili dále k severu a postoupili ještě o 2 km. Přes 600 republikánských vojáků padlo do zajetí a Francoso vojsko zmocnilo se také šesti těžkých ruských tanků. Druhá kolona obsadila po boji Montgastro a Reinosu, jakož i velký počet vesnic, při čemž ji padlo do rukou 800 zajatců.

Porážka nepřítele byla úplná a více než 20 praporů bylo potřeno.

Na Východě již se bojuje.

Bitva v severní Šanhaji zuří stále

Rozpustíme-li v nádobě trochu bromové sloučeniny a vhodíme ji do ní onemocnělé listy, jeví se na listech zřetelně uklidnění nebo oslabení. Výběr.

---

mluva trvá, že žádné utisky a protivenství jí nevyhnaly, dávajíc tak dobré vysvědčení dávné polské moci.

Jiný příklad přítomnosti polské nad Dněprem dávají kijevské hřbitovy katolické. Bohatě ozdobené hroby, pěkně položené a zřízené, rojí se od jmén a nápisů polských. Navštívil jsem jich několik. Také na vojenský hřbitov z r. 1920 jsem se dostal. Stojí na otevřeném, neobhrazeném poli, docela blízko vojenského hřbitova německého. Jaký rozdíl. Němci hřbitov svých polehlých pěkně ohradili, krásným pomníkem ozdobili. Rovné řady polských mohyl z železnými kříži! Ruka, která nezná tradice, ušetřila jich. Stojí v pořádku, rovně, jako při rozkaze.

Zlost mne béře vzpomenu-li na porozbijené hroby na civilním hřbitově katolickém. Žalostný pohled. Krásné mramorové pomníky pobité bez potřeby, válí se po zemi, hynou v pleveﾞu i ve smetí. Teprve na hřbitově kijevském pochopil jsem tajemství vykopávek pěkných hrobů z času dávno a dávno minulých. Ta čarovná díla umělecká zničená a zašlapaná do bláta budou se v budoucnosti také vykopávati. Neústupnost prvních křesťanů, ničících ve zlosti sochy Bohů a prvních mohamedánů, kteří podle přikázání proroka, že jedině Allah je povolaný, aby tvořil lidské tváře — a rozbíjeli každu sochu, byla jen nevinnou hračkou a přirovnání s bezmyšlenkovým ničením motlocha pseudo-komunistického. Na vlastní oči jsem viděl jak dva chlapci, pasoucí mezi hroby krávy společnou silou rozbíjeli hlavu nějaké smutečné alegorické postavě vytesané z drahého růžového mramoru. Smáli se při té práci hlasitě a neurvale láteřili. Nevyhlíželi zrovna jako darebáci, ale připadali mi jako náčiní, jako síla, která koná těžkou svoji povinnost. Hledě na ně, nevěděl jsem co mám činiti, zda je litovati či ten hřbitov.

Kijev se povýšil na hlavní město. Rozhodnutí o nominaci přišlo znenadání, proto také náhle začlo se s pořádkem. Nastoupilo čistění, stavby nové a přestavby. Doposud tam panuje chaos, nečistota, nepořádek. Jako město pěkně položené má Kijev pěknou příležitost povýšiti se na vzor města krásného a milého, jestliže se uskuteční všechna přání velebitelů a zůstanou-li ve skutečnosti provedené.

Chlouba města naddněpranského — Kreščatik, přeměný nyní na ulici Vorovského, nezměnil se od r. 1920. Stojí právě tak otlučený, s dírami v dláždění, s nečistými sklepy a nepořádkem, jako by nad Sovětským svazem ne přešly již dvě „pětiletky.“ Podobně má se to s bulevarem Bibikovském, dnes alejí Tarasa Ševčenky, z ulicí Funduklejovskou, z Podolem. Velmi zřídka, jako rozinky v těstě zadělaném spořivou hospodyní, spatřiti možno tu i tam novou stavbu, obnovenou frontu nebo nově natřenou jízdárnu.

Na venek není Kijev zukrajinisován. Nápisy ukrajinské převyšují počet tabulý ruských, ale ty jsou čitelnější a příliš demonstračně vyvěšené, aby dovedly národní charakter Ukrajiny zatemniti. Zajímavé v tom ohledu jsou změny v nápisech na budově městské rady (gorsovětu.) Nejprve pyšnila se tam tabula trojjazyčná, nápis ukrajinský, ruský a polský. Po čase tabule zaměnila se na dvoujazyčnou: ruskoukrajinskou a minulého roku nějaký šplhavec rozkázal nápis ukrajinský zamalovati a ponechati jen ruský. S těmi nápisy to není nějak v pořádku. Nedá se však upříti, že živel ukrajinský v Kijevě stanoví menšinu.

Poláci, kteří kdysi byli elementem četným a kteří v jisté míře dávali ton městu, jsou dnes rovni proletářům, zatlačeni ze středu města na periferie. Přirozeně veliký počet jich se odstěhoval do Polska.

Musím přiznati, že v Kijevě se dnes jen málo Poláků vidí a slyší, ačkoliv na Ukrajině pravobřežní sídlí jich ohromný počet.

* * *

(Pokračování.)

prudčeji. Dělostřelečtí odborníci soudí, že do boje zasáhla lodní děla ráže 14 cm. Bylo pozorovati nejen jednotlivé výstřely, nýbrž trvalé dunění děl, minometů a kulometů. Na japonských místech se praví, že japonská vojska trpěla početní převahou Číňanů. Když dostali posily, přešli k protiútoku. Místy stojí bojující vojska ve vzdálenosti 250 m od sebe. O 7. hod. ranní začali Japonci ostřelovati okolí Severního nádraží těžkým dělostřelectvem. Číňané v noci postoupili značně vpřed. Při útoku postoupili v úseku Honkeu a ostřelovali hlavní stan japonské divise. Ačkoli řádil deštivý tajfun, přenocovalo na šanhajských ulicích několik tisíc uprchlíků.

Podle sdělení šanhajského starosty Okiuji padly první dělostřelecké rány dne 13.VIII. časně ráno. Čínské dělostřelectvo pálilo na budovu, v níž je umístěno vrchní velitelství japonské posádky. Mimo to japonští námořní střelci podnikli útok na čínské vojsko, ochraňující železnici u Čapei.

Diplomatičtí zástupcové Velké Británie, Francie, Spojených států, Italie a Německa ihned, jakmile zvěděli o napiaté situaci, jak se utváří v Šanhaji, podali nankinské vládě a japonskému velvyslanci v Číně Kawagoe notu v níž velmoci žádají, aby čínská vláda stáhla svá vojska na nebezpečných místech v Šanhaji a dále na frontách směrem k severu a aby na proti tomu japonská vláda neposílala do Šanhaje žádných posil.

Čínská vláda v Nankinu vyhlásí prý v brzku moratorium do konce roku 1937. Válečné napětí v Šanhaji způsobilo, že čínští vkladatelé začali hromadně vybírat své vklady z bank Úřady byly proto nuceny nařiditi, aby banky byly po několik dní zavřeny. K tomuto opatření sáhly i peněžní ústavy zahraniční. Zatím stahují také cizí mocnosti, zejména Anglie a Francie, oddíly své námořní pěchoty do Šanhaje k ochraně cizineckých koncesí. Jakmile se ozvala v šanhajských ulicích střelba, vojenské oddíly zahraničních států okamžitě obsadily hranice koncesí a zabarikádovaly je.

Dopisy.

K článku „Chybí nám mimoškolská výchova.

V jednom odstavci článku „Chybí nám mimoškolská výchova“ tvrdí pisatel, že české sdružené učitelstvo postrádá vzdělání, způsobilost, je nepřipraveno, nezpůsobno, pohodlno a proto málo aktivní v práci mimoškolské. Vše to vyvodí jen z toho, že sdružené učitelstvo nereaguje na články uveřejňované v Hlasu Volyně.

Nemáme v úmyslu tvrzení paně Pelantovo vyvraceti neboť opravdu vzdělaný a způsobný občan sám dokáže plně oceniti práci sdruženého učitelstva. Chceme však zdůrazniti, že naše české sdružené učitelstvo, jsa si vědomo svého vznešeného a odpovědného poslání, plnilo vždy svůj těžký úkol jak ve škole, tak i mimo školu dle nejlepšího svého svědomí. V řadách sdruženého učitelstva není nikoho, kdo by se mimoškolské osvětové práci vědomě vyhýbal. Odsuzujeme proto jednání pisatelovo vůči sdruženému učitelstvu a to tím spíše, že i on mezi ně náležel.

Za Sdružení českých učitelů:

Vladimír Lešner, jednatel. Vladimír Tomáš, předseda.

Oznámení.

Ze Straklova.

Tělocvičná jednota „Sokol“ ve Straklově českém pořádá dne 28.VIII. t. r. na vlastním cvičišti veřejné cvičení za spoluúčinkování nejbližších okolních jednot.

Ceny vstupu mírné. Večer sokolská veselice. K hojné návštěvě uctivě zve

Výbor.

Pod pokličkou to bouří.

V posledních číslech našeho časopisu „Hlas Volyně“ objevilo se několik článků o našem českém sdruženém učitelstvu. Pozornost naši upoutal článek „Chybí nám mimoškolská výchova“ a proto jest i nám vystoupiti na veřejnost s tím, co se vaří v naší kuchyni.

V pozoruhodném článku tom čteme: „Naše učitelstvo. Kdo se osmělí tvrditi, že naše učitelstvo je tou avangardou, která je s to udržeti tu naši menšinovou káru celým svým životním obsahem v patřičných kolejích a ještě ji vésti kupředu?“ — Učitelstvo má svým životním obsahem udržovati menšinovou káru v patřičných kolejích? „Na takové věci naše učitelstvo nevystačí“, praví dále pisatel. — Zcela správně. Čtyřicet učitelů není s to udržeti v patřičných kolejích káru v níž se chce vezti na 40.000 lidí. Nepřekvapí čísla?

Není to příliš těžké břímě tisíc českých lidí na jednoho učitele? Neměli-by tu menšinovou káru vézti kupředu i jiní, zvláště pak ti vzdělaní, způsobilí, připravení, jimž nechybí dobrá vůle? Což mezi 40.000 není takových?

Na učiteli se žádá aby pracoval, aby vedl, ale ke kormidlu mu není dovoleno ani nahlédnouti, což teprve aby měl alespoň prst na něm. Pravdou je, pane Pelante: „kdo se osmělí tvrditi, že naše učitelstvo je avangardou“ — jsme v arjergardě.

„Kantoření k vůli svému vezdejšímu chlebu, pohodlnost a nezpůsobnost některých učitelů — to je memento, proč naše sdružené české učitelstvo je tak málo positivní a aktivní.“ — Myslíme, že každý za svou práci má právo na mzdu. Vždyť rolníci vzdělávají půdu, řemeslníci a živnostníci provozují svá řemesla a živnosti k vůli svému vezdejšímu chlebu Bohužel i učitel je bytostí pozemskou a tedy i on potřebuje ten chléb vezdejší. Aby si ho uhájil stále se však připravuje a vzdělává. Je-li skutečně některý učitel pohodlný, proč se to má vztahovati na celek — na učitelstvo sdružené?

A dále: „vždyť učitelstvo na četné články ani nereaguje, nic nenamítá, neobjasňuje, neomlouva se, a tak veřejnost neví jaké jsou snahy, podmínky, možnosti nemožnosti, stav a postavení našeho učitelstva vůbec.“ — Sdružení českých učitelů je spolkem odborným, jehož účelem je především šíření mezi svými členy nejnovějších proudu z oboru pedagogickým. Nemělo tedy sdružené učitelstvo až dosud nač reagovati, komu co objasňovati, namítati a komu se omlouvati Co se snah, podmínek, možností, nemožností a stavu týče — nevíme opravdu oč se pisateli vůbec jedná. Snad o stav početní a možná sociální neb rodinný. Ostatně koho ty možnosti, nemožnosti atd. zajímají nechť návštěvuje valné hromady ČMS. a tam ze zprávy, již Sdružení podává ústy svého zástupce, se doví.

Soudíme, že pisateli článku „Chybí nám mimoškolská výchova“ jedna se ne tolik o sdružené učitelstvo jak o to komu přičísti vinu za neutěšený stav našeho veřejného života. Zpytujme každý své svědomí a přijdeme zajisté k závěru že vinni jsme všichni. Uvědomme si to a chopme se práce, abychom dohnali zanedbané, stali se zase vzorem pro jiné, jak tomu bylo před 50—60 lety, kdy naši dědové všichni byli učitelé.

Vladimír Lešner a Vladimír Tomáš.

K vysvětlení.

Můj způsob jest, píši-li o aktuálních věcech, netoliko utvářeti si o těchto věcech úsudek, ale také utvořený úsudek vyvoditi ze skutečnosti, a po případě nutnosti dokládati fakty. Také velmi důležité jest, aby napsanému bylo všestranně a patřičně porozuměno. Proto každé slovo má svůj zvláštní význam; nemá-li jej, je zbytečné a nepíše se.

Pokládám za nutné stručně se zmíniti o některých věcech; některé doplniti, jiné zase vysvětliti, jelikož, jak je už zřejmo, mnozí snad některým věcem rozumějí ne tak, jak se rozuměti náleží. Dokonce někteří jsou i toho mínění, že snad už se v našem časopise vyskytují pomluvy, zlehčování, útoky, anebo všeliké jiné předpojatosti. To by byl škodlivý omyl, protože není ani kdy psáti o věcech, o kterých je nezbytně nutno se zmíniti, natož by byl čas na věci nízké, zbytečné. Potřebné debaty v našem časopise je vůbec málo, a proto, když už se na ni zmůžem, musí nám býti jen ku všeobecnému prospěchu, a proto náležitě pochopená.

V článku „Chybí nám mimoškol-

ská výchova“ jest psáno „někteří“ učitelové. To znamená ne „všickni“ a je všeobecně známo, že máme znamenité učitelé, vzácné pracovníky; výsledek jejich práce znatelně nese ovoce, a bezpečně možno tvrdit, že se už zasloužili o menšinu, a tím o novou i o starou vlast. Ale to neznamená, že tím už je odbyta a vyřešena otázka všeho našeho učitelstva. že všichni učitelé pracují tak, jak to je jejich povinností, a že všichni mají tak potřebnou dobrou vůli, to není pravda, nikdo tomu nevěří, ani ten, kdo to tvrdí. Mohu dokázati, že někteří lepší naši učitelové nejsou spokojeni s mnohými svými kolegy, a protože mají příliš jemný takt, nechtějí jim to přímo a zřetelně říci do oči. Nejsou-li všichni řádnými učitely, to znamená, že naše učitelstvo, celkem vzato, pokulhává, poněvadž dnešní doba se znamená tím, že ve všem všudy je snaha dosáhnouti jak možno nejvíce produktivostí, anebo výzisku. To platí i o lidech, o každém člověku, a o učiteli zvlaště. Kdyby se všichni naši dobří učitelé upracovali do úmoru, přece ještě jejich práce je nedostatečná pro celomenšinový celek, protože je paralysována nečinností učitelů pracujících nedostatečně a nemajících k tomu ani dobré vůle. Musíme míti na zřeteli to, že platí-li vůbec pro Čechoslováky, že musí každý vykonati třikrát tolik, co příslušník jiné národnosti, tož pro nás, jako příslušníky menšiny platí, že musíme vykonati aspoň pětkrát tolik. A řekneme-li naše učitelstvo, myslíme tím všichni učitelé a zároveň i každého z osobna. To ale také platí o nás všech. Musí nám záležeti na každé i zastrčené obci, rodině, jednotlivci, a proto tím více musí záležeti na každém učiteli.

Není-li někde patříčné harmonie mezi učitelem a občany, to znamená, že něco není v pořádku, a to něco třeba napraviti, a najíti východiště k lepšímu. Je-li pravda na straně učitelově, a k tomu ještě je vůči němu jakákoliv neblahovůle, to znamená, že kloní páteř, a je málo energický, jelikož pravda se nedá zatlačiti a umlčeti, ona vždy musí zvítězit, a pravdou se také může dokázati vše. Je-li ale pravda na straně občanů, je stížnost učitelé neoprávněná, a v takovém pádě mají se občané snažiti dáti průchod pravdě se své strany.

Je pravda, že v našem časopise se píše povětšině o naší špatné stránce. Podle toho snad se myslí, že dobrých vlastností nemáme, anebo jsou v mizivé menšině. A to není pravda, protože dobrých vlastností máme více, než špatných. U přirovnání k svému okolí (nesmíme se ale k němu rovnat) to není s námi ještě tak zlé; ale záleží na nás, na dnešní naši generaci, aby, pokud možno, vynahradila to, co bylo zanedbáno asi tak před dvanácti lety, a aby se uplatnila tak, by dala všestranní záruku do budoucna.

V. Pelant.

Ženská hlídka.

Zemědělská žena.

Význam ženy v celé lidské společnosti ocenil čas. — Dnes se setkáváme se ženou skorem ve všech odvětvích práce, všude se uplatnila a všude dosáh'a spravedlivého uznání Mnohé vysoké vyznamenání bylo uděleno ženám, ať je to v umění, literatuře či vědě. Život vynáší nad povrch průměrnosti silné individuality, dějiny zaznamenávají jména mužů i žen, kteří se proslavili v tom, či onom úseku lidské práce. Málo, málo však až do dneška byla oceněna

práce zemědělské ženy. A přece v jejích rukou, zhrublých tvrdou prací, leží štěstí a blahobyt celého světa. Od slunného jara, jehož krásy dovede mlčky — jen snad tichým pohledem — vnímat, pracuje neúnavně až do zimních dnů, kdy matka země odpočívá pod sněhovou závějí, aby příštím rokem vydala nové svoje dary. Zemědělská žena dovede v sobě potlačit všechny touhy svého ženství, touhu po trošce radosti a zábavy, dovede ošidit sebe, muže, ba i na to mazlení s dětmi je nějak skoupá — ale nedovede ošidit svoji půdu. V té její práci je nejen kus vrozené tradice,

v té její těžké práci jest i velká, upřímná láska k rodné půdě. Půdě obětuje svoje mládí, tvrdě se bije se životem, mlčky a trpělivě snáši všechny pohromy. Za světové války, kdy všichni muži byli daleko vzdáleni svých domovů, na jejich místa nastoupily ženy. A leckterého venkovského tátu hřála v zákopech vzpomínka na statečnou ženu, která doma za něho převzala všechnu tu vyčerpávající práci, která se stejnou láskou jako on chránila otcovské dědictví.

Postupem casu organisovala se lidská práce a přirozeným důsledkem toho byla i ochrana práv všech pracují-

---

248.

cem.“

„Prosím o to, jsem nezkušený a věřte mi, že bych ani nevěděl, co mu říci a jak půjčku uzavříti.“

„Vaše upřímnost se mi líbí,“ pravil advokát s úsměvem. „Bohužel, je mnoho pánů statkářů, kteří svým peněžním záležitostem nevěnují žádné pozornosti a trpí tím značné škody. Pan nadlesní začal předběžně vyjednávat se stavitelem. Je to také liška, ale ten byl solidnější a jakmile viděl, že se karta obrátila, obrátil také. Pan nadlesní musí naň ovšem dohlížeti, ale myslím, že od toho není třeba se podvodů obávati.“

„Odložím opravu zámku, jen aby dvory do pořádku přišly,“ hlásil se Artur, pln rostoucí naděje.

„K čemu to? Zámek potřebuje právě tak nutně oprav jako dvory a stavitel je ochoten od smlouvy ustoupiti a provésti vše společně. Velkostatek bude určovati práce a platiti dělníky, staviteli náleží pouze jeho honorář a plat za dodaný material, který se na statku nenajde. Doufám, že za rok budeme jednati s panem baronem o nové pachtovní smlouvě, která přinese jasno a uvede finance do pořádku.“

„Dej Bůh, abyste mluvil pravdu,“ povzdychl si Artur. „Je to rodný statek, který

245.

nadlesního a shledávám ho správným. Dříve než pronajmeme dvory, musíme je dáti aspoň trochu opraviti. Dokud máte své potahy, dříví a jiné potřebné věci ve své režii, bude oprava lacinější. Smlouvu s Rosenfeldem musíme stůj co stůj zrušiti a obávám se, že to bude státi hodně peněz.“

„Ať ztratím třeba celý majetek, jen když ten člověk nepřekročí hranice mého majetku,“ zvolal Artur popuzeně.

„Tak drahé to sice nebude, ale pan baron bude přece na chytrého pána dlouho vzpomínat. Račte mi dáti plnou moc a povoz, pojedu hned do města ke kolegovi, který smlouvu dělal. Kdyby bylo možno, aby pan Rosenfeld byl k němu obeslán, bylo by mi dvojnásob milé.“

„Adjunkt od hospodářství mohl by k němu dojeti, ať si osedlá koně,“ navrhoval nadlesní.

„Obstarejte to tedy a dejte ve dvoře pro pana doktora zapřáhnouti. Mám jeti s vámi?“

Jak je libo, domnívám se, že přítomnost pana barona by vyjednávání ztěžovala,“ řekl s významným úsměvem advokát. „Pan baron je rozhorčen a při takovém jednání musí býti hlavním pravidlem naprostý klid. Ostatně, nedůvěřuje-li mi pan baron, bude mi milé, když ráčíte se mnou jeti.“

cích. Dnes je zákonem chráněna žena — úřednice, dělnice, ale tyto výhody neplatí pro zemědělskou ženu. Co ona ví o 48hod. pracovní době! Nemá volných večerů, ba ani v neděli si nemožno odpočinout nebo vyjet někam na výlet. A přece tato práce vyčarpává, je nutno napnout všechny síly, dřít se — v pravém slova smyslu — až do padnutí. Dnešní sociální politika chrání pracující všech vrstev společenských, chrání i ženu, uznávajíc ji jako platného člena lidské společnosti. Žena-úřednice, žena-učitelka, žena-dělnice, všechny jsou chráněny sociálními vymoženostmi, málo se však stará zákon o zemědělskou ženu. Nemá nároku na zákonitou dovolenou, nečeká ji po životní dřině nějaká sebe menší pensička, někde v ústraní tráví svoje poslední dny v malé výměnkářské světničce. A ještě nemožno mluvit o odpočinku, všude je třeba jejího dozoru, třeba těžce, ale přece ještě přiloží ruku k dílu.

Každý z nás zná obrázek staré venkovské ženy, která za humny na pastvisku hlídá stádo husí a dětskou drobotinu, která je ve stavení jen na překážku. Život se všemi radostmi jde mimo zemědělskou ženu, ona zná jen starost a tvrdou práci. A ocenění? Nikdo neví o jejím sebezapření, nikdo by ani nepochopil sílu lásky k rodné hroudě. Je bezejmennou průkopnicí, je smělou dobyvatelkou půdy, z jejíhož bohatství tráví celý svět. Jediným uznáním pro ni je pohled na rodná pole, na dorůstající děti, které jednou z jejích rukou převezmou svoje dědictví. Nenaříká na neradostný, minulý život, blaží ji vědomí, že ta na světě nebyla nadarmo.

Buďte požehnány tvrdé ruce našich zemědělských žen, které jste daly vyrůst čarovné kráse našeho venkova, buďte požehnány tvrdé a přece laskavé ruce našich venkovských matek, které jste vychovaly našemu národu nejednoho slavného muže.

Hospodářský zpravodaj.

Význam fosforu v hospodářství.

Ze všech rostlinných pokrmů, nejvíce je vidět v půdě nedostatek dusíku a kromě půdy vyjímečně úrodné, kdekoliv dáváme dusíkové hnojení, je vidět, jak rostlina tím hnojením posílena zřetelně mění svůj tvar, tmávné a stává se bujnější.

To přivádí nejednoho rolníka k úsudku, že stačí půdu posílit dusikovými hnojivy, aby obdržet hojnou úrodu a že je možnost obdržet dusíkové hnojivo v postačujícím měřítku ve vlastním hospodářství. Proto doporučuje se vyjímečnou dbalost při ukládaní chlévského hnoje, dělání kompostů, zároveň pomáhati si ve větších rozměrech zeleným hnojivem. Někteří předpokládají, že v dnešních těžkých časech bude postačující pečlivost rolníka, když jeho pole udrží na uspokojivé výši. Prostě přivíra oči na jinou důležitější okolnost, že dusík, jakkoliv jest hnojivem základním, když jde o vývin rostliny, není však vším, poněvadž pokrm rostliny skládá se ještě z mnoha chemických látek, které teprve dohromady tvoří základnu pro normální vývin rostliny. Z těch chemických prvků, jedny se nacházejí v naši úpravené půdě v množství postačujícím, jiné — v menším, ale obyčejně vystačující. Prvky fosforové jsou tak z půdy vyčerpané, že úroda rostlin bez nich je velkým otazníkem.

A dá se to spozorovat docela lehce. Veškeré plodiny, sázene na půdě bez fosforu dávají velmi slabé sklizně a při tom nemají ty látky které jsou podstatou výživy pro lidi i pro zvířata. Nedostatek bílkovin, které se nemůžou bez fosforu tvořit ve výživě lidí i zvířat, činí chabé svaly, soustava kostní stává se rachitická a užitek z mléka neb masa, při pícich se skoupým obsahem fosforu je nedostatečný.

CENY OBILÍ.

Záznam 20.VIII. volyňské plodinové bursy.

Žito	zl. 22 50	za 100 kg
Pšenice	„ 30.—	„
Ječmen	„ 19.—	„
Oves	„ 20.—	„
Hrečka	„ 20.—	„
Proso	„ —.—	„
Řepák	„ 52.—	„
Hrách	„ —.—	„
Seno	„ 7.—	„
Mák	„ —.—	„
Jetel	„ —.—	„

246. 247.

„Důvěřuji vám a zůstanu doma.“

„Děkuji za důvěru a nezneužiji jí jako můj kolega. Na večer se vrátím, a to již budeme věděti více. Prozatím navrhuji zachovati chladnou krev. Situace je sice velice vážná, ale není dosud beznadějná.“

Ujištění advokátovo poněkud Artura upokojilo. Vřele stiskl ruku advokátovu a doprovodil ho až ke kočáru. Nadlesní na přání advokátovo jel s ním a Artur osamotněl. Jako by náhle hledal všude záchranu, rozběhl se do dvorů, v nichž panoval zmatek. Napřed se rozkřiklo, že dvory má již Rosenfeld, úředníci dostali výpověď a služebníci rokovali o tom, co se nyní na panství stane. Netěšili se na nájemce, věděli, že nastanou horší doby a hledali, jak by se jinde uchytili. A tu náhle jako bleskem se rozhlásilo, že vrchní musel na hodinu ze Ředhoře, že nadlesní je ředitelem panství a že zůstane vše při starém. Úředníci, třeba se jim odvoláním výpovědi ulehčilo, neoddávali se růžovým nadějím. Tušili neutěšený stav panství a jedinou naději kladli v zakročení příbuzných baronových. To asi tito se přičinili, aby baron Vukotič změnil své plány, půjčí na panství peníze a zavedou pořádek.

Ale přes to neopouštěla je starost a když spatřili změněný výraz svého pána, sami byli jati úzkostmi. Artur prohlížel budovy a při tom nešetřil výtkami, že měli úředníci sami dbát, když nedbal vrchní správce. Bezohledně kárál nepořádky a sliboval, že nyní bude on dohlížet a bez milosrdenství že bude trestat každé opomenutí. Toho dne všudy lépe a rychleji se oralo, úředníci čile běhali po polích a poručníci doháněli pracující, aby nelelkovali.

Unaven a zmučen vracel se Artur s večerem do Ředhoře. Ani jíst mu nechutnalo a s rostoucím nepokojem čekal na návrat advokátův. Přijel již za tmy.

„Jak jste pochodil?“, ptal se Artur nedočkavě, sotva advokát vstupoval.

„Pan baron je bez nájemce, ale stojí ho to čtyřicet tisíc. Třicet tisíc Rosenfeld ze svého požadavku slevil, protože tušil, že by nebylo proň příjemné, aby se spor soudně projednával. Ve čtrnácti dnech musí dostati odškodnění.“

„Bohudíky, že aspoň v tom ohledu se to podařilo. Jsem vám díky zavázan. Jen teď o peníze půjde, kde ty seženeme?“

„Ptal jsem se telegraficky známé bankovní společnosti, a žádal jsem o úvěr. Zítra přijede zástupce společnosti, aby vše na místě zjistil a potom nám bude dána závazná odpověď. Počkám zde a promluvím se zástup-

Používamé odedávna, skoro sto let, fosforové hnojivo superfosfát, který nejlépe nahrazuje nedostatek fosforu v půdě. Je to hnojivo rozpouštějící se ve vodě, tedy rychle účinkující, poněvadž vniká do všech částeček půdy. Na západě rolníci neváhají používat toto hnojivo jako nezbytné doplnění fosforu v půdě. Z todo ohledu sklizně, zvlášt rostlin obilních, v těch krajích jsou bezmála o 100 proc. větší než u nás. Příčina toho leží především v tom, že v Polsku úprava obilí byla a jest odedávna hlavním cílem zemědělské produkce a stálým pěstěním obilí a vyvážením zrna z hospodářství ve vzmoženém tempě, muselo fosforu z půdy ubývat. Zrno totiž je hlavním konsumentem fosforu zatím co sláma ho obsahuje nemnoho. Proto také ve všech zkouškách při používání superfosfátu v našich obilních hospodářstvích, vidíme znatelný jeho vliv na zvýšení sklizně, a při dnešní ceně obilí výhoda tohoto hnojiva dá se výjádřit v 100 proc. zisku: klas nejenom silněji vyrůstá pod vlivem superfosfátu, ale i zrno je větší a hojnější, při čem sláma získává větší tuhost, co je nesmírně důležité v době červnových větrů, které často kladou obilí o vetché slámě. Tedy nejenom sklizeň se zvětšuje ale i její hodnota, poněvadž každý praktický hospodář ví, že z vyleželého obilí se vymlátí jenom zadina a taková sláma přestává míti hodnotu krmnou.

Majic to vše na mysli můžeme ochotně přijmouti poučení o dbalosti při přechovávaní hnojiva chlévského o potřebě připravení kompostů i o hodnotě hnojiv zelených, ale zároveň musíme pamatovat, že ona poučení nejsou vystačující a že každý rolník, který chce jísti chléb ze svého lánu, musí dbát o superfosfát, kdyby i bylo potřeba peníze si na ten cíl vypůjčit! Všechna spořivost v tom směru je těžkou chybou, která se vymstí v nejbližším čase.

Fort. Starzyński.

Z Chmelného trhu.

CHMEL.

Žatec 14.VIII.

Na žateckém trhu chmelném doprodávaly se v uplynulém týdnu zbytky žateckého chmele za ceny
Kč 325·— až 600·— za 50 kg.

Veřejná známkovna chmele ověřila a vyexpedovala dodnes 76.162 žoků v čisté váze 176.124 c. c. po 50 kg loňské sklizně.

Všechna pozornost je nyní věnována výši sklizně a cenám chmele. S česáním bylo v mnohých obcích, zejména v Dolním a Horním Pooohří, započato. Všeobecně začne se po 15. srpnu.

Podle došlých zpráv z obcí, kde se již česá, jsou výsledky sklizň vé o čtvrtinu až třetinu menší než loni. — Pokud se týče jakosti, slibuje sklizeň dodati prvotřídní zdravé a těžké zboží.

Obchod v novém chmeli není ještě rozvinut. Bylo pouze koupeno několik žoků pro vzorkové účely za ceny, jež budou stanoveny později.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.